

Kristianstads
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Barn- och utbildningsförvaltningen

Everöds skola med tillhörande fritidshem

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på skollagens kapitel 6 diskrimineringslagens kapitel 3

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Planen gäller för läsåret 2019/2020

Ansvarig för planen är rektor Annika Månsson

Barn och elever har varit delaktiga genom klassråd och elevråd

1. Lagstiftningen

I **skollagens kapitel 6** finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen.

I **diskrimineringslagens kapitel 3** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbete med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, *undersöka, analysera, åtgärda* samt *utvärdera* och *följa upp*. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Om dokumentationen ska göras digitalt används G-Suite – team-drive. Det är då mycket viktigt att beakta att *inga känsliga* uppgifter får framkomma. På individnivå sker dokumentationen i mall från metodboken alternativt i edWise.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad gäller att

- varje verksamhet ska årligen upprätta en plan
- planen ska finnas tillgänglig på förskolans/skolans hemsida

3. Definitioner

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

På Diskrimineringsombudsmannens hemsida finns mer att läsa om diskrimineringsgrunder, vad lagen säger och olika exempel: <https://www.do.se/>

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. (Skolverkets Allmänna Råd). Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier.

Trakasserier

Kränkningar kopplade till någon av diskrimineringsgrunderna är trakasserier.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Skolchef

- ansvarar för att skyndsamt följa upp av förskolechef/rektor anmälda fall av kränkningar och eller trakasserier, samt anmäla, enligt delegeringsordningen till Barn- och utbildningsnämnden.

Förskolechef/rektor

- ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, hålls aktuell, följs upp och finns på hemsidan.
- ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling.
- ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen.
- ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar.
- kontaktar och informerar skolchef vid samtliga fall av kränkningar och/eller trakasserier och anmäler via blankett i metodboken.
- ansvarar för att orosanmälan när så krävs, sker enligt 14 kap §1 socialtjänstlagen.
- ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.

Förskolans/skolans medarbetare

- har ansvar för kontakter med barnet/eleven och vårdnadshavare.
- som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse ska informera förskolechef/rektor och dokumentera på avsedd blankett.
- informerar elever och föräldrar om Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Arbetslaget

- där kan man i första hand få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen.
- diskuterar med barn och elever frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering.

5. Mål för förskolans/skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar:

- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

På Everöds skola vill vi att alla ska känna sig trygga och bli respekterade utifrån sina egna förutsättningar. Detta sker i det dagliga mötet mellan människor i verksamheten samt enligt punkterna nedan.

Ansvarig för genomförande: all personal

Uppföljning ska ske: 2020-02-12 ansvarig: Personal och rektor

Utvärdering ska ske: 2020-06-15 ansvarig: Personal och rektor

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

I vardagsarbetet strävar vi efter att:

- Vara uppmärksamma på och aktivt ingripa vid uppkomna situationer.
- Möta alla elever på lika villkor
- Agera som goda förebilder.
- Öka elevernas delaktighet och personliga ansvar genom vårt arbete med färdigheterna. Hålla tydliga överlämnanden kring varje individs behov och förutsättningar vid stadiebyten och lärarbyten.

- Ge samtalsbaserad undervisning om de olika diskrimineringsgrunderna utifrån hur det ser ut i samhället idag.
- I undervisningen läsa skönlitteratur och/eller se filmer som ger möjlighet till samtal och reflektion kring värdegrundsfrågor.
- Erbjuder olika stödåtgärder som mindre grupp med specialpedagogstöd, läxhjälp, tydliga olika anpassningar, trygghetspersoner och stödinsatser från elevhälsan.

Ansvarig-/a för genomförande: rektor

Uppföljning ska ske: 2020-02-12 ansvarig: Personal och rektor

Utvärdering ska ske: 2020-06-15 ansvarig: Personal och rektor

6.2 Förebyggande

För att kunna få planen levande så ska den vara en naturlig del av det vardagliga arbetet. Uppföljning sker fortlöpande som en stående punkt på klassråd, elevråd, fritidsråd, personalens arbetsplatsplanering och möte med elevhälsan.

Varje år sker kommunens trygghet och trivselenkät som utvärderas med elever i åk 3-5 samt en enkät gällande fritidshemmet. Skolan och fritidshemmet har även egna enkäter för att kartlägga arbetet. Skolans ordningsregler följs upp och revideras vid skolstart i augusti. Fritidshemmets ordningsregler följs upp och revideras under läsåret. Rastvakter finns på skolgården, i matsalen och vid bussarna. Rastvaksaktiviteter erbjuds på rasterna. Jämt fördelat under året har vi aktiviteter gemensamt för alla på skolan, t ex Fair Play-dagen, luciapysseldagen, rastdisco, skräpplockardagen, idrottsdagar, FN-dagen mm. Eleverna har inflytande i planeringen kring dessa dagar.

En tät kontakt med vårdnadshavande vid behov är viktig.

Ansvarig-/a för genomförande: rektor

Uppföljning ska ske: 2020-02-12 ansvarig: Personal och rektor

Utvärdering ska ske: 2020-06-15 ansvarig: Personal och rektor

7. Kartläggning av nuläget

Kartläggning av nuläge sker genom: dokumentation av de incidenter som sker på skolan. Vid varje incident ingår analys, åtgärder och uppföljning. Eleven erbjuds stöd av olika slag där eleven är delaktig i beslutet.

Vi genomför Trygghet- och trivselenkäter, som sedan analyseras och diskuteras. Vi har regelbundna EHT (elevhälsoteam) möte.

Vi har regelbundna klassråd och elevråd, där övergripande frågor om fysiska och psykiska miljön i skolan diskuteras.

Ansvarig-/a för genomförande:	rektor
Uppföljning ska ske: 2020-02-12	ansvarig: Personal och rektor
Utvärdering ska ske: 2020-06-15	ansvarig: Personal och rektor

8. Framtagande av planerna

Rektor har utifrån föregående läsårs utvärdering och kartläggning gjort en analys och tagit fram förslag på *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*, som presenteras för och diskuteras i olika grupper; lärararbetslag, elevråd och elevhälsoteam. Föräldrarna informeras på föräldramöten och föräldraråd. Planen revideras och kompletteras med eventuella tillägg utifrån synpunkter från ovanstående grupper, varje år.

Ansvarig-/a för genomförande:	rektor och klasslärare
Uppföljning ska ske: 2020-02-12	ansvarig: Personal och rektor
Utvärdering ska ske: 2020-06-15	ansvarig: Personal och rektor

9. Förankringsarbete

I vårt årshjul finns avsatt tid för när detta arbete ska följas upp och utvärderas. *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* går igenom i lärararbetslaget och på elevrådet. Därefter går mentor, tillsammans med klassens representanter i elevråd igenom planerna på klassråd. Rektorn ansvarar för att *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* informeras på föräldramöten och föräldrarådet. Avstämning av planerna sker under läsåret.

Ansvarig-/a för genomförande:	Rektor
Uppföljning ska ske: 2020-02-12	ansvarig: Personal och rektor
Utvärdering ska ske: 2020-06-15	ansvarig: Personal och rektor

10. Utvärdering

Planen utvärderas årligen i slutet på läsåret i samråd med eleverna och personalen. Planen är ett redskap för att dokumentera händelser som sker i det dagliga arbetet. Vi kan genom denna dokumentation analysera hur trenden ser ut när det gäller vilken typ av kränkningar som är vanligast och på så vis forma vårt förebyggande arbete utifrån detta. Med hjälp av utvecklingssamtal, diskussioner med elever och kartläggning av olika slag kan vi få en god bild av hur eleverna fungerar i det sociala samspelet på skolan och på fritidshemmet.

11. Föregående års plan

Everöds skolan har sedan ett antal år tillbaks arbetat med "färdigheter för lärande". Detta arbete har gjort skillnad över tid för eleverna. Vi fortsätter arbetet med att träna "färdigheter för lärande" för att bli minska antalet konflikter. Det är den ena delen av det förebyggande arbetet. Skolan har också haft rastaktiviteter och fått elever att leka och röra sig tillsammans. Resultatet av detta har varit att antalet kränkningar har minskat drastiskt. Det arbetet vi haft kring maktlekar med både information och att vi kartlägger hur lekarna ser ut har också visat sig positiva.

Gemensamhetsdagarna har varit guldstunder för arbetet. Eleverna är delaktiga i önskemål och viss planering vilket gör att aktiviteterna ligger nära eleven. Äldre elever tränas i att ha omsorg om de yngre. Och de yngre lär känna de äldre. Vi skraddarsyr innehållet till elever som är i behov av det för att klara dessa dagar.

Kränkningar accepteras inte och personalen kartlägger varje händelse för att få en objektiv bild. Vi pratar om lärares befogenheter och skyldigheter enligt lagen.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling har klassläraren gått igenom i egna klassen. Resultatet på *Trygghet- och trivselenkäten* har analyserats i varje klass och tillsammans har man diskuterat orsaker till resultatet och vad man kan göra för att förbättra resultatet på vissa frågor. Delaktigheten har vi sett som möjligheter för eleven att ta ansvar för sina handlingar.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor

Uppföljning ska ske: 2020-02-12 ansvarig: personal, klasser, elevhälsoteam och rektor

Utvärdering ska ske: 2020-06-15 ansvarig: Personal och rektor

12 Innevarande års plan

Under läsåret 19/20 kommer vi på Everöds skola att arbeta vidare med rastaktiviteter och rörelsesatsningen på skolan. Det kommer att vara fritidshemmet som håller i detta arbete. Fritidshemmet kommer också att starta upp hösten med ett kompis-tema. Även mentorer arbetar med gruppdynamiken i sin klasser. Det kommer att bli olika lära-känna-varandra-övningar de första veckorna för att gynna vi-känslan och att alla elever ska känna sig trygga i sin klass/grupp.

Uppföljning ska ske: 2020-02-12 ansvarig: Personal och rektor

Utvärdering ska ske: 2020-06-15 ansvarig: Personal och rektor

13. Kompetens

Vi undersöker fortbildningsbehoven i våra diskussioner i personalgruppen. Under hösten 2019 kommer personal att gå kurs "Rörelsesatsning i skolan". Detta kommer att resultera till fysisk aktivitet och lek på morgon och på raster. Vi tar även stöd av Skolverkets allmänna råd samt våra utvärderingar av gjorda insatser för att säkerställa den effekt det haft.

Ansvarig/a för genomförande:	Rektor Annika Månsson
Uppföljning ska ske: 2020-02-12	ansvarig: Personal och rektor
Utvärdering ska ske: 2020-06-15	ansvarig: Personal och rektor

15. Arbetsgång

Generell arbetsgång:

- 1 Den vuxne som upptäcker eller får anmälan om en incident mellan elever samtalar direkt med berörda parter och skaffar sig en bild av händelsen.
- 2 Mentor/klasslärare informeras och vid behov även rektor.
- 3 Mentor/klasslärare i samråd med berörda vuxna fattar beslut om ytterligare enskilda och/eller gemensamma samtal mellan eleverna.
- 4 Mentor/klasslärare kontaktar vårdnadshavare till de inblandade.
- 5 Vid behov ska en anmälan om kränkning upprättas för de som blivit kränkta. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.
- 6 Fortsätt hantera händelsen enligt ansvarsfördelningen.

A) Mellan elever

- 1 Gå alltid in och bryt när du ser att det strider mot diskrimineringsgrunderna eller kränker individen, vem det än gäller.
- 2 Om det inte går att bryta, tillkalla akut hjälp av andra vuxna.
- 3 Vid behov tillkallas polis i första hand av skolledning, i andra hand av annan vuxen.
- 4 En skadebedömning görs och skolsköterska/vårdcentral/sjukhus kontaktas för eventuell vård.
- 5 Den vuxne som upptäcker eller får anmälan om en kränkande handling/hot eller våld mellan elever samtalar direkt med berörda parter och skaffar sig en bild av händelsen.
- 6 Mentor/klasslärare samt rektor informeras.

- 7 Mentor/klasslärare i samråd med berörda vuxna fattar beslut om ytterligare enskilda och/eller gemensamma samtal mellan eleverna.
- 8 Mentor/klasslärare kontaktar vårdnadshavare till de inblandade.
- 9 Den som bevittnar eller först informeras om händelsen ansvarar för att händelsen och alla samtal dokumenteras på avsedd blankett.
- 10 Vid behov ska ett åtgärdsprogram upprättas för alla inblandade parter. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.
- 11 Fortsätt hantera händelsen enligt ansvarsfördelningen.

B) Mellan elev – vuxen

- 1 Om en elev kränker/hotar eller misshandlar en vuxen kontaktas rektor.
- 2 Rektor eller av denne utsedd person gör en utredning.
- 3 Rektor dokumenterar händelsen och eventuellt åtgärdsprogram upprättas. Bedömning måste göras om det är lämpligt att berörd personal och elev skall ha fortsatt kontakt. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.

C) Mellan vuxen – elev

1. Om en vuxen kränker/hotar eller misshandlar en elev, vänder sig eleven eller elevens vårdnadshavare till rektor, skolsköterska, kurator eller annan personal.
2. Rektor eller av denne utsedd person gör en utredning.
3. Rektor dokumenterar händelsen och eventuellt åtgärdsprogram upprättas. Bedömning måste göras om det är lämpligt att berörd personal och elev skall ha fortsatt kontakt. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.
4. Fortsätt hantera händelsen enligt ansvarsfördelningen.

D) När rektor har kränkt/hotat/misshandlat elev

1. Om en elev känner sig kränkt, hotad eller utsatt för våld av rektor, vänder sig eleven eller elevens vårdnadshavare till skolchefen.
2. Skolchefen vidtar lämpliga åtgärder.

Ansvarig för genomförande:	Personalen och rektorn
Uppföljning ska ske: 2020-02-12	ansvarig: Personal och rektor
Utvärdering ska ske: 2020-06-15	ansvarig: Personal och rektor

Checklista

- det framgår tydligt om planen gäller verksamhetsår eller kalenderår
- planen är daterad och vem som ansvarar framgår
- resultat av tidigare utvärderingar har vägts in i framtagande av innevarande plan
- planen är upprättad i samverkan mellan barn/elever
- planen är upprättade i samverkan med pedagogisk personal och skolledning
- elevhälsan har varit delaktig (skola)
- en kartläggning är gjord på individ-,grupp och organisationsnivå
- den fysiska miljön är beaktad
- hur medarbetarnas kompetens ska hållas uppdaterad finns beskrivet
- arbetet sker med aktiva åtgärder genom fyra steg:
 - undersöka,
 - analysera
 - åtgärda
 - utvärderas och följs upp
- det fortlöpande arbetat dokumenteras
- främjande insatser finns beskrivna
- förebyggande insatser finns beskrivna
- en kartläggning av nuläget är gjord
- rutin för anmälan till förskolechef/rektor finns och följs
- rutin för anmälan till skolchef finns och följs
- planen finns på verksamhetens hemsida